

[Aage Frandsen.]

delig forskel på det, hr. Tillisch står for, og det, jeg står for; det er synpunkter, der tydeligt viser hen til, hvor man har sine sympatier, enten i Rederiforeningen eller i Sømændenes Forbund.

Fuglsang (DKP):

Jeg kan næsten sige det samme, som hr. Aage Frandsen har sagt. Jeg erkender stadig væk ydmygt, at min direkte forbindelse med skibsdæk o. lign. næsten begrænser sig til det udmærkede skib „Fylla“, som jeg var på i 12 dage for nylig. Men enhver henvender sig jo til dem, hvis interesser man mener falder sammen med éns politik. Derfor finder jeg det naturligt at henvende mig til den part inden for skibsfarten, som disse lovforslag handler om, nemlig dem, som fra kaptajn og styrmand og hele vejen ned fører den danske flåde ud over havene, mens hr. Tillischs forbindelse nærmest er knyttet den anden vej. Dér kommer vi ind til det spørgsmål, vi diskuterede ofte i går, idet hr. Tillischs parti påberåber sig at være et arbejderparti. Jeg vil ikke benægte, de får en del arbejderstemmer, men dem, de repræsenterer i praksis, det er jo den anden part. Jeg føler mig mere hjemme i praksis blandt arbejderne og lytter mere direkte til dem.

(Kort bemærkning).

Tillisch (FP):

Det kommer selvfølgelig ikke bag på mig, at hr. Fuglsang ikke kan lide, at vi med rette kalder os Danmarks næststørste arbejderparti. Jeg vil i øvrigt til de bemærkninger, der her er kommet til slut, sige, at det er ikke så meget et spørgsmål om praktisk erfaring, det er et spørgsmål om kendskab til erhvervets erhvervsmæssige vilkår, og jeg står bestemt ikke her som repræsentant for Rederiforeningen, jeg står ikke som repræsentant for nogen arbejdsgiverinteresse eller som repræsentant for Sømændenes Forbund i dette spil. Det, jeg sagde, og det, jeg gerne vil stå ved, er, at der burde være en sammenfaldende interesse imellem disse synpunkter og de synpunkter, der gør sig gældende ud fra erhvervsmæssige betragtninger.

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Hr. Erling Jensen gjorde gældende, at nu havde vi haft et års spildtid i denne sag. Jeg vil gerne sige, at det år er benyttet til at fremskaffe adskillige forbedringer i lovforslagene ved de forhandlinger, der løbende har været ført med de mange forskellige organisationer og interesser, der har været impliceret deri. I øvrigt vil jeg føje til, at en ny minister må jo have en rimelig frist til at sætte sig ind i så omfattende et sagsområde, som der her foreligger, og danne sig sin egen opfattelse af, hvad der er en rimelig udformning af de kritiske bestemmelser i sådan et lovforslag. Jeg mener altså for det første ikke, at dette år er spildt, og jeg mener heller ikke, at fremsættelsen af dette lovforslag med rimelighed kunne være sket før nu.

Jeg skal til hr. Ninn-Hansen sige, at selv om man ikke har tilsvarende krav om obligatorisk uddannelse ved påmønstring i andre lande, men altså forbereder noget i den retning inden for IMCO, så har man jo tilsvarende søfartsuddannelser i andre lande, og lovforslaget siger jo udtrykkeligt, at de kan godkendes som substitut for den danske uddannelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed.

(Lovforslag nr. 46. Fremsat 23/10 74.)

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Dalsager (S):

Dette lovforslag er et resultat af vort medlemskab af De europæiske Fællesskaber

[Poul Dalsager.]

og det samarbejde, der er etableret her på forskellige områder. Her drejer det sig om en harmonisering af visse forsikringsselskabers måde at virke på, og det drejer sig om at overføre to direktiver, som er vedtaget i Fællesskaberne i den forrige regerings tid, til dansk lovgivning. Resultatet er blevet et meget omfattende lovforslag, som ministeren her har fremsat. Jeg kan på socialdemokratiets vegne tilsige en omhyggelig og en velvillig behandling af forslaget i udvalget. I det hele taget er det et forslag, som er særdeles velegnet til udvalgsbehandling, og som ikke så meget er egnet til en stor offentlig debat, ikke her ved første behandling i det mindste.

Forslaget går ud på at styrke på en række områder forsikringstageres interesser gennem de krav, som forsikringsselskaberne skal opfylde for at kunne få koncession til at drive forsikringsvirksomhed. Det er nemlig noget af det nye, der ligger i forslaget, at efter dettes gennemførelse kan man kun drive forsikringsvirksomhed i Danmark efter en koncession, der bliver meddelt forsikringsselskaberne, når deres kapitalgrundlag og regler osv. er godkendt af forsikringsrådet.

Forslaget indebærer formentlig, at en række mindre forsikringsselskaber, mest lokalt prægede forsikringsselskaber, ikke vil kunne fortsætte, men må fusionere med andre selskaber for at kunne opfylde de krav, der vil blive stillet om kapital osv. Det er ikke sikkert, at det udelukkende er til skade for forsikringstagerne, for det er min opfattelse, at der nok er en række af disse mindre forsikringsselskaber, som har overlevet sig selv.

Jeg har dog et temmelig stort hjertesuk i forbindelse med behandlingen af dette forslag, og jeg er sikker på, at ministeren allerede ved, hvad det drejer sig om. Vi har haft en forsikringskommission siddende i mange, mange år, vistnok 12 år, så vidt jeg husker, og man har gang på gang spurgt skiftende ministre: hvornår kan vi forvente at denne kommission afslutter sit arbejde? Jeg vil gerne gentage spørgsmålet ved denne lejlighed, for det er nok den almindelige opfattelse, at vi har et generelt behov for at få foretaget en revision af forsikringsloven i det hele taget. Derfor ville det egentlig være

meget rart, hvis ministeren ville give os tilsagn om at pålægge denne kommission nu at færdigudarbejde sin betænkning, således at vi kan få vedtaget en mere moderne forsikringslov her i landet end den, vi har, og som vi nu skal foretage en lang række ændringer i.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne give tilsagn om socialdemokratiets velvillige medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Glensgård (FP):

Det her foreliggende forslag om ændring af lov om forsikringsvirksomhed er en EF-følgelov, og jeg skal på fremskridtspartiets vegne love en grundig udvalgsbehandling.

Der er punkter i denne lovrevidering, som ikke helt er klarlagt, i hvert tilfælde for os, hvorfor vi i udvalget vil have en del spørgsmål at stille desangående. Vi ser måske en fare for, at de små forsikringsselskaber ikke kan klare sig i konkurrencen med de store.

Da loven indeholder en del teknik, håber jeg, at vi får et udbytterigt og grundigt udvalgsarbejde, og jeg er enig med hr. Poul Dalsager i, at denne sag ikke egner sig for en debat her, i hvert tilfælde ikke ved første behandling.

Holmberg (V):

Baggrunden for lovforslagene er jo de to EF-direktiver af 24. juli 1973, der betyder en samordning af bestemmelserne om adgang til udøvelse af direkte forsikringsvirksomhed, bortset fra livsforsikring, og endvidere ophævelse af begrænsningen i etableringsfriheden for direkte forsikring, også bortset fra livsforsikring.

Ændringerne skal ifølge direktiverne være gennemført den 1. februar 1975 og være trådt i kraft inden den 1. februar 1976, og så har vi jo også benyttet lejligheden til en form for ajourføring af loven; endelig er det af administrative grunde foreslået, at enkelte af lovforslagets bestemmelser også finder anvendelse på forretningsmæssige livsforsikringer.

De vigtigste ændringer i loven, og det er dem, vi skal drøfte ved førstebehandlingen, er for det første, at kredsen af forsikringsselskaber m. v., som er omfattet af loven og underkastet forsikringsrådets tilsyn, ændres således, at visse gensidige koncessionerede bygningsbrandforsikringsselskaber, der

[Holmberg.]

tidligere sorterede under justitsministeriet, nu er medtaget. Og på listen over de selskaber m. v., som ikke er omfattet af loven, er f. eks. sygekasserne slettet, de eksisterer som bekendt ikke mere, bortset fra fortsættelseskasserne; så vidt jeg har kunnet læse, er disse stadig omfattet af loven og hermed underkastet forsikringsrådets tilsyn.

Så indføres der jo i loven et koncessionsprincip, hvorefter man fremtidig kun vil kunne drive forsikringsvirksomhed her i landet, når man har koncession dertil. En koncession gives for én eller flere klasser, og det er jo her afgørende for kapitalkravet, som varierer efter forsikringens art.

Efter forslaget skal alle gensidige selskaber eller aktieselskaber have en egenkapital, der fastsættes i forhold enten til det årlige præmiebeløb eller til gennemsnittet af skader efter et vist antal regnskabsår, dog med en mindstekapital, der jo, som det er antydnet, fastsættes ud fra, hvilke forsikringsarter selskabet tegner. Det betyder strengere krav til egenkapitalen i skadesforsikring i forhold til de gældende regler.

Så kommer vi til de udenlandske selskaber. Efter forslaget skal de udenlandske selskaber med generalagentur i Danmark ud over, hvad der er nødvendigt til dækning af selskabets forpligtelse i form af her i landet deponerede værdipapirer, være i besiddelse af en egenkapital for den forsikringsbestand, der hører under agenturet, beregnet efter samme regler som for indenlandske selskaber, og selskaber med hjemsted uden for EF skal således foruden have egenkapitalen anbragt her i landet.

Så sker der en ændring, der måske kan give anledning til en del diskussion, og det er, at brandforsikringsselskaberne, der tidligere hørte under justitsministeriet, nu henlægges under forsikringsrådets tilsyn. Så er der visse ting med lokale gensidige selskaber med særligt begrænset formål, der ikke er omfattet af direktivet, og her er det muligt, der er visse ting, som er lidt uklare.

Jeg finder ellers, der er meget godt i dette lovforslag, men jeg vil alligevel gerne her spørge handelsministeren om et par enkelte ting, som jeg mener fortjener lidt nærmere overvejelser.

Der er visse gensidige selskaber, som opfylder undtagelsesbestemmelserne, men som

i princippet er underkastet direktivets regler. Disse selskaber har ret til som andre selskaber at fortsætte deres virksomhed, uanset at de ikke opfylder kapitalkravene, men det vil ske på vilkår, der fastsættes af handelsministeren. Jeg tror, der er behov for, at mindre, gensidige selskaber får deres forhold analyseret, og der er sikkert brug for visse forsikringsmæssige forbedringer.

Men mit spørgsmål til ministeren lyder: kan disse selskaber, der her er tale om, ikke undtages fra de kapitalkrav, der er stillet til selskaber, der er omfattet af direktivet, i alle tilfælde indtil der har fundet en afklaring sted af deres forhold, så de kan få en passende omstillingsperiode? Det er muligt, de kan, men jeg vil gerne have ministerens kommentar hertil. For i modsat fald kan de blive stillet over for administrative krav om at skulle forøge deres egenformue med ret store beløb, og de præmieforhøjelser, som så ville blive nødvendige, kunne stille dem i en meget ugunstig konkurrencesituation netop over for de større selskaber. Det kunne måske også føre med sig, at visse af de, vi kan sige mindre, gensidige selskaber her kunne overveje at ophøre eller udlodde deres formue til medlemmerne. Jeg er overbevist om, at det aldrig har været ministerens mening med loven, og derfor spørger jeg, om de ikke kunne få lidt mere fast grund under fødderne og i alle tilfælde få en mere passende omstillingsperiode.

Men det er klart, at vi tilsiger velvillig udvalgsbehandling.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre kan anbefale de ændringer i forsikringsloven, som er indeholdt i lovforslaget. Det gælder også de ændringer, som ikke direkte er en følge af de to EF-direktiver, nemlig medtagelsen af livsforsikringerne og bygningsbrandforsikringerne.

Under behandlingen af foregående ændringer af forsikringsloven har den radikale ordfører efterlyst en ændring af lovgrundlaget for bygningsbrandforsikringen, og vi er tilfreds med, at disse typer af forsikringer nu bliver undergivet samme regler som andre forsikringer og kommer til at høre under samme ministerium.

Lovforslaget vil generelt føre til større kontrol med forsikringsselskaberne og vil

[Aass Glesen.]

fremme tendensen til sammenslutninger og koncentration inden for forsikringsbranchen.

Forslagets bestemmelser om overgangsregler for især de små forsikringselskaber er forhåbentlig tilstrækkelige til, at ingen små danske selskaber kommer i klemme. Skulle det imidlertid blive sandsynliggjort under udvalgsbehandlingen, at der vil opstå vanskeligheder for disse selskaber, må vi i udvalget se på, om det er muligt at indføje yderligere overgangsbestemmelser i loven.

Den øgede kontrol bør føre til større sikkerhed for forsikringstagerne, men i hvert fald på et enkelt område, nemlig i spørgsmålet om sammenslutning og opsigelse, kan der, så vidt jeg kan se, ikke være tvivl om, at forslaget er en indskrænkning i forbrugernes mulighed for at få indflydelse. Vi ønsker derfor i udvalget at få klarlagt, om det er muligt inden for de to EF-direktivets rammer at sikre forbrugerne i samme grad som efter den gældende lov.

Det radikale venstre kan tilsige forslaget en velvillig behandling.

Hagen Hagensen (KF):

Det konservative folkeparti giver tilslutning til principperne i dette lovforslag, der opfylder EF-direktiver, men ønsker under den udvalgsbehandling, som vi jo skal have, en gennemgang af og oplysninger om en række forhold, hvor blot her skal nævnes de forhold, som allerede er berørt af flere ordførere, nemlig de lokale forsikringskasser. De har på gensidighedsprincip stort set virket godt, og der bør efter min mening ikke stilles for strenge krav til disse nyttige enheder.

Det synes naturligt og hensigtsmæssigt, at forslaget ikke blot har skadesforsikringselskaberne med, men også livsforsikringselskaber, for så vidt angår både koncession og kapitalgrundlag. Ligeledes kan tiltrædes det princip, at også bygningsbrandforsikringselskaberne indgår under lovgivningen.

Det hele forekommer at give muligheder for forenkling og bedre forbrugerservice, men i det hele egner lovforslaget sig til en omhyggelig udvalgsbehandling, som vi vil medvirke til.

Højland (CD):

Da vi sidst i januar måned behandlede ændringer til samme lov, udtalte jeg min til-

fredshed med, at det offentlige nu ville få større indsigt i forsikringselskabernes virksomhed, og det fremgår af de foreliggende lovændringer, at denne linje føres videre. Det er jeg meget tilfreds med, og jeg er yderligere helt på linje med de tanker, der kom fra den radikale ordfører om, at man også i udvalget må kigge på forbrugerinteresserne i samme lovgivning.

Vi stiller os meget positivt over for lovforslaget som helhed og imødeser en udvalgsbehandling deraf.

Aage Frandsen (SF):

Det forslag, vi behandler nu, er det sjette forslag i dag under handelsministerens område. Ved de fem tidligere forslag har jeg på mit partis vegne kunnet tilsige positiv indstilling, ja, ved de to sidste forslag var det endda sådan, at hvis ikke der var flertal andre steder, så var vi villige. Her må jeg desværre bedrøve ministeren, hvis det er at bedrøve ham: vi kan ikke medvirke til forslaget. Det hænger sammen med, at dette forslag jo alene eller næsten alene skal tilgodese vores tilslutning til EF.

Allerede da vi stemte om indtræden i fællesmarkedet, vidste vi, at disse bestemmelser ville komme om, at vi skulle harmonisere dansk lovgivning efter EF-lovgivning, og dette forslag plus en række andre forslag, som vi den ene gang efter den anden får præsenteret her i folketinget, er forslag, som vi formentlig ikke selv ville have gennemført, hvis vi kunne være fri for det, men som vi altså på grund af vores indlemmelse i EF skal gå ind for. Det er principper, som skiller folketingssalen. Det er ikke noget nyt, men alligevel bliver vi nødt til at sige det, når forslag af denne karakter gang på gang dukker op.

Det, der sker nu, er, at der bliver mulighed for etablering af ikke bare danske forsikringsvirksomheder, men også udenlandske. Det er ikke, fordi vi er begejstrede for de danske forsikringsvirksomheder, tværtimod ønsker vi en samfundsøvertagelse af forsikringsvirksomheden, men vi kan vel sige det sådan, at skal vi vælge mellem to onder, så foretrækker vi det mindste, nemlig at det er dansk virksomhedsindflydelse, vi har, fremfor at der er tale om, at det også er EF-virksomheder.

Derfor er der efter vores opfattelse her

[Aage Frandsen.]

tale om et tilbageskridt i forhold til tidligere. Sagen har jo været fremme før, nemlig for godt og vel et år siden, under den tidligere regering, hvor vi havde spørgsmålet om de forsikringsdirektiver, som man på det tidspunkt forberedte i EF, hvor man fra i hvert fald dele af folketingets side på det tidspunkt ikke følte sig tilstrækkeligt orienteret. Nu har vi set dem, og det var altså det, vi regnede med: et forslag, som tilgodeser EF-direktiver, og som ikke tilgodeser danske interesser. Derfor stemmer vi imod.

Bracher (KrF):

Vi har jo efterhånden foretaget flere ændringer af danske love for at få dem harmoniseret med det, der bestemmes inden for EF-området, og her har vi så en ændring af loven om forsikringsvirksomhed.

Jeg skal tilsige mit partis velvillige behandling af dette lovforslag. Der kan være nogle spørgsmål, vi vil stille i udvalget, men vi er velvilligt indstillet over for det.

Knud Jespersen (DKP):

Ja, så skal vi jo igen til at behandle nogle af de direktiver, der viser, at et flertal i folketingsalen i sin tid overlod noget af tænkings- og beslutningsprocessens forberedelse til andre organer, nemlig organerne i Bruxelles.

Med de bemærkninger har jeg jo nok angivet, at vores stilling er ufravigeligt og principielt den samme: vi finder det urimeligt, at man degraderer folketinget på en sådan måde, at det bliver direktiver, der skal være grundlæggende for de lovbehandlinger, der skal foretages, og for de love, der skal fremmes.

De to direktiver fra i fjor, som vi skyndsomst skal behandle, sådan at de kan være færdige 1. februar næste år til ikrafttræden i 1976, har vi jo en parallel til, nemlig da den samme regering stillede forslag om at lukke op, også i kraft af direktiver, for de multinationale banker. Her skal vi altså lukke op for de multinationale forsikringsselskaber.

Jeg går ud fra, økonomiministeren er klar over, hvad det betyder, hvilke mastodonter vi kommer til at stå over for i denne sag. Jeg går ud fra, at økonomiministeren er klar over, at budgettet for f. eks. et af de multinationale selskaber som General Motors er

større end det samlede Nordens, og nogle af de multinationale forsikringsselskaber ligger i ranglisten på 7. og 8. pladsen efter General Motors. Så prøver man at forklare, at dette her vil fremme tendensen til sammenslutning og koncentration. Ja, det er i alt fald rigtigt, for man vil ikke have store konkurrencebetingelser over for disse multinationale foretagender, og det vil igen sige, at den påstand, man forsøger at bilægge nogle saglige argumenter, at så kan vi få mere kontrol over forsikringskommission eller -råd, stemmer simpelt hen ikke med virkeligheden, for det er sådan i dag i Amerikas Forenede Stater, at man må konstatere, at man kan ikke få kontrol med de store multinationale forsikringsselskaber. Nu vil regeringen altså gøre det, som ingen andre regeringer har kunnet gøre: vi lukker frivilligt op eller frivilligt tvunget i kraft af vort fællesmarkedsmedlemskab.

Forsikringsselskabernes rolle er for så vidt flatterende nok også i dagens Danmark. Det har altid været sådan, at forbrugerne, forsikringstagerne, oftest på kommando af en beslutning, der er truffet her, er tvungen til at lade sig forsikre ved de store private selskaber, som beriger sig ganske eventyrligt på disse forsikringspolicer. Men derfor har vi da også draget den eneste fornuftige konsekvens, nemlig at stille forslag om, at samfundet overtager al forsikringsvirksomhed; hermed kan offentligheden få kontrol, hermed kan forbrugerne få en ordentlig behandling, og ad den vej kan man sikre, at man ikke kan berige sig på forsikringstageres regning, som tvangs- og lovmæssigt er blevet pålagt at forsikre sig.

Følgelig kan jeg overhovedet ikke følge nogle af de tanker, der hviler på, at dette skulle være en lykkelig ting, og jeg synes da også, det må være betænkeligt både for hr. Poul Dalsager og for andre at tale sådan om fællesmarkedets direktiver i en tid, hvor vi ikke ved, om den engelske genforhandling betyder engelsk udtræden; det er selvfølgelig usandsynlig smukt, at vi bider os så fast i hvert eneste direktiv, sådan at de kan komme til at virke, også efter at Danmark har sluppet denne fejlagtige fællesmarkedspolitik.

Sammenfattende ønsker vi, at dette forslag må blive syttet; ja, jeg vil endda sige til økonomiministeren, at det ville være godt, hvis det blev behandlet, ligesom de kommu-

[Knuud Jespersen.]

nistiske forslag indtil nu er blevet behandlet, dvs. at de ikke er kommet yderligere til fremme og behandling her i salen, og at sagen ad den vej ligesom er blevet bilagt. Det vil være en lykke, om man ikke tager denne sag op og i stedet koncentrerer sig om, hvordan man sikrer, at samfundet, der beslutter, hvordan der skal forsikringstages, også beslutter, hvordan de forsikringsselskaber skal være — gennem en nationalisering af dem — hvor man skal tegne policerne.

For at undgå enhver misforståelse må jeg sige, at vi på ingen måde kan medvirke, og vi ønsker alt muligt dårligt for disse forsøg på ved siden af de multinationale banker nu også at slippe de multinationale forsikringsselskaber løs på det danske folks nakke. Vi har såmænd nok at slås med i forvejen med den regering, vi har. Vi behøver ikke flere onder.

Mølgaard (DR):

Det er jo fra flere sider, fremfor alt fra ministerens side, blevet fastslået, at forslaget til lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed er en EF-følgelov, og vi ved dermed, at der uden videre vil være en bred opslutning om forslaget ganske automatisk i denne sal.

Det vil også være kendt, at EF-henvisningen ikke umiddelbart sikrer retsforbundets tilslutning, men jeg skal dog bemærke, at vi deler den generelle, eller jeg skulle måske snarere sige den udtalte målsætning, der har været for EF-harmoniseringsbestrebelseerne og for EF-direktiverne på forsikringsområdet, nemlig denne at ville skabe størst mulig konkurrence på forsikringsområdet ved at lette etableringen uden for hjemlandet. Det er et forbrugerhensyn, der hermed er udtalt, og retsforbundet mener, at det er vejen, der skal gås.

Spørgsmålet er så blot: er det sådanne forbrugerhensyn, man i praksis kommer til at imødekomme ved at gå denne vej? Her er der nogle punkter, som vi gerne vil have lidt nærmere afklaring på under udvalgsarbej-

det. Vi vil godt derunder have nærmere belyst, hvorvidt de skærpede kapitalkrav egentlig fremtvinger en koncentrationstilbøjelighed, som måske er der i forvejen af rationaliseringshensyn, for hvis det fremtvinges, sådan at vi i virkeligheden får en monopolisering ad denne vej, må vi udtale vores mistillid til tilbøjeligheden.

Vi vil godt også derunder have belyst virkningerne for samtlige de eksisterende selskaber. Det udtales i fremsættelsen, at det nok ikke vil være mange, der kommer i klemme, men nogle vil øjensynlig komme det, og vi må vurdere nærmere, hvor omfattende disse konsekvenser er.

Koncessionsprincippet forvaltning må vi også have nærmere belyst under udvalgsarbejdet, og også ad den vej må vi prøve at vogte os imod, at monopoliseringsbestrebelse nyder fremme.

De særlige kapitalplaceringskrav, der stilles til forsikringsselskaber, hvis hjemland er uden for EF-landene, reglerne om, at de skal deponere deres kapital i Danmark, vil vi også gerne have en saglig motivering for. Når man inden for EF-området kan forvalte det princip, at pengene godt kan blive stående i EF-landet, ser vi egentlig ingen grund til, at man ikke også kan forvalte det over for forsikringsselskaber, der er hjemmehørende i lande uden for EF-området, med visse udarbejdede forskrifter om, hvordan man kan have vished for, at kapitalen er til stede i det gældende hjemland.

Vi har en vis portion positiv vilje til at være med til at modernisere og nedbryde monopoler på dette område, men vi har altså også en portion skepsis over for, om det egentlig er det, der nås med det foreliggende lovforslag. Derfor må vi afvente nærmere oplysninger under udvalgsarbejdet, inden vores indstilling kan blive helt afklaret.

Handelsministeren (Nyboe Andersen):

Jeg vil gerne takke de ordførere, der har givet udtryk for en positiv holdning over for forslaget, og også gerne sige til retsforbundets ordfører, at det glædede mig, at hr.

[Handelsministeren.]

Mølgaard indtog en noget mere differentieret holdning, end tilfældet var for socialistisk folkepartis og kommunisternes ordførere, for hvem det åbenbart er sådan, at bare noget har nogen forbindelse med et EF-direktiv, så er det i øvrigt ligegyldigt, hvor fornuftigt indholdet måtte være, så afviser man enhver forhandling derom; retsforbundet indtager i den henseende en mere rimelig holdning.

Jeg er selvfølgelig enig med de ordførere, der har sagt, at dette er et forslag, der udpræget egner sig til en nærmere behandling i udvalget, med de mange tekniske detaljer, det indeholder. Jeg skal her gå ind på et par spørgsmål.

For det første vil jeg sige til hr. Poul Dalsager, at forsikringskommissionen, som hr. Poul Dalsager efterlyste oplysning om, har sin næstsidste betænkning under trykning nu, og den sidste er der gjort forberedende arbejder til af et vist omfang, således at den vil kunne komme i 1975. Men jeg må føje til, at man skal ikke vente, at forsikringskommissionen vil komme med udarbejdede forslag til en ny forsikringslovgivning. Den kulegraver forsikringsområdet, belyser problemer og strukturer osv., men ikke i og for sig med direkte sigte på ny lovgivning.

Flere ordførere har rejst spørgsmålet om, hvordan dette forslag forholder sig til de små gensidige selskaber, hvilke problemer de selskaber kommer ud for, og venstres ordfører spurgte direkte om mit syn derpå. Jeg er godt klar over, at der har været blandt de mindre gensidige selskaber nogen ængstelse over for visse af formuleringerne i lovforslaget og også i fremsættelsestalen. Jeg vil derfor gerne sige, at vi fra handelsministeriets side helt bestemt betragter disse gensidige selskaber, også de små af dem, som en nyttig og vigtig faktor i konkurrencen, og mener, at der er en klar samfundsmæssig interesse i at bevare disse selskaber på de virkefelter, som nu er deres. Derfor har det heller ikke været tanken med lovforslaget at stille sådanne kapitalkrav til disse små selskaber, at det ikke er muligt for dem at fortsætte virksomheden.

På den anden side har vi ment, at det var nødvendigt at have hjemmel til at stille større krav til disse selskabers kapital, end

man hidtil har gjort, ikke på grund af krav i EF-direktivet, for sådanne krav er der jo ikke, men først og fremmest fordi den almindelige udvikling har betydet, at disse selskaber nødvendigvis må arbejde med større kapital: ofte udvider de deres virksomhed på grund af konkurrencen til at tage nye brancher ind osv., og hele den tekniske og økonomiske udvikling gør det nødvendigt at sikre, at de til enhver tid er i stand til at magte de opgaver, de påtager sig. Det har altså været begrundelsen for, at de overhovedet er medtaget i videre udstrækning, end direktivet tvinger til, med hensyn til kapitalkravene.

Men de mindstekrav, der står i direktivet til kapitalens størrelse, tager jo altså ikke sigte på disse gensidige selskaber, og derfor kan vi selv bestemme, hvordan vi vil lempe kapitalkravene for dem. Det er der hjemmel til i lovforslaget, og jeg kan tilsige, at disse lempelsesmuligheder vil blive anvendt i størst muligt omfang, blot jo med iagttagelse af det hensyn, at man skal varetage forsikringstagernes interesser.

Jeg tror derfor, at en nøjere gennemgang — og det vil udvalgsbehandlingen jo kunne sikre — vil vise, at der ikke er grund til særlig ængstelse fra disse selskabers side, men jeg er glad for at kunne sige dette allerede nu under førstebehandlingen for at forebygge enhver mytedannelse på dette område.

Jeg skal herefter tilsige handelsministeriets og min bistand til at få disse spørgsmål belyst så udførligt som muligt under udvalgsbehandlingen.

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil blot meget kort, for at det ikke skal efterlade nogen misforståelse efter det, handelsministeren sagde, sige, at vi ikke er sådan indstillet, at vi stemmer i mod alt, hvad der kommer fra EF. Men det er bare sådan — og det beklager vi meget — at vi synes, at det meste af det, der kommer fra EF, må vi stemme imod.

For at nævne et eksempel: vi har stemt for en lov, som medførte en bedre arbejderbeskyttelse for langtidschauffører, og vi vil til enhver tid, når det drejer sig om et forslag, vi synes er fornuftigt, stemme for det, også selv om det tilfældigvis er sådan, at EF

[Aage Frandsen.]

har anbefalet det. Dette her kunne vi desværre ikke anbefale, for dér synes vi det var en dårlig anbefaling, EF var kommet med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 15. november, kl. 11 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Ove Jensen.*
- 2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Ove Jensen.*
- 3) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ophævelse af lov om en kartoffelmelsordning.
- 4) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af skattekontrolloven. (Ændringer vedrørende selvangivelsen).

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget [af Grønberg m. fl.].

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom og fødsel [af Inge Krogh m. fl.].

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af adoptionslov [af Inge Krogh m. fl.].

8) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om at bringe rigsadvokatens cirkulære nr. 144 af 15. juli 1969 i overensstemmelse med gældende ret [af Inge Krogh m. fl.].

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pressens brug [af Honoré m. fl.].

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og færdselsloven. (Forhøjelse af grænsen for underretssager, politisagsbehandling af færdselssager m. v.).

Mødet hævet kl. 15.30.